

Titel: Hantering av stickskador i Hälsostaden		
Ingår i ämnesområde: Vård och Behandling/ Medarbetare		
Giltigt from 150401	Utarbetad av: Pernilla Henriksson, Enhetschef	Sidan: 1 / 4
Gäller för (enhet) Hälsostaden	Granskad av: Carl Vigre, Enhetschef	Utgåva: 1
Förvaltning: Hälsostaden, Ängelholms sjukhus	Fastställd av: Carl-Johan Robertz, VC	Dokumentnr (Ersätter Akut-0052 och Ledn-0261) Akut-0084

Åtgärder vid stick- och skärskador, lokal rutin för Hälsostaden Ängelholm

Rutinen gäller även vid blodstänk i ögon eller på slemhinnor.

OBS! Vid misstänkt/känd HIV skall omedelbar kontakt tas med infektionsläkare, se punkt 7.

Vid osäkerhet kring handläggning eller riskbedömning, kontakta infektionsläkare.

Akuta åtgärder för sår/exponerat område

1. Följ instruktionerna i [Vårdhandboken](#) avseende avsnittet ”Åtgärder vid exponering av blod”.

Riskbedömning och provtagning

2. Kontakta avdelningsläkare eller jourhavande läkare på sjukhuset för hjälp av riskbedömning, behov av åtgärder som exempelvis postexpositionsprofylax/ behandling och uppföljning. Vid behov av hjälp med provtagning utförs detta på akutmottagningen.
3. Blodprov (utgångsvärde blodsmittescreening hepatit B, C och HIV) tas på den exponerade medarbetaren. Uppföljande provtagning (1,5-6 månader) sker om indexpatienten är positiv för blodsmitta, eller om det finns risk att indexpatienten nyligen smittats, och sker i så fall genom Previas försorg.
4. Blodprov (blodsmittescreening hepatit B, C och HIV) på patienten genomförs i de fall det är möjligt. Observera att patientens medgivande krävs.
5. Använd ett serumrör som märks med namn och personnummer (Obs! Indexpatientens och medarbetarens namn och personnummer får inte anges på varandras remisser!). Använd remiss nr 135111 [Serologi/Virologi](#) och fyll i det enligt visningsexempel nedan. Alla rödmarkerade fält måste fyllas i. Det är också viktigt att medarbetarens arbetsplats kund-kod skrivs i fältet ”betalningsansvarig om annan än beställare”. Uppge namnet på den läkare som har konsulterats i fältet ”remitterad av”. Det gäller för både personal- och indexpatientremissen. Kopia av provsvar på medarbetaren skickas till PREVIA.
6. Blodprover med remisser lämnas på kem. Lab för vidare transport med ordinarie provbil. Gör läkaren bedömningen att proverna ska skickas för akut analys kontaktar han/hon mikrobiologen SUS Malmö.

Postexpositionsprofylax

7. **Vid risk för HIV-smitta** (patient med känd eller riskpatient med stark misstanke om HIV) ska infektionsjouren på Helsingborgs lasarett omedelbart kontaktas för ställningstagande till postexpositionsprofylax (vilken bör **påbörjas inom 1-2 timmar**).
(Smittorisik ca 0.1%)
8. **Vid risk för Hepatit B** (patient med känd eller misstänkt Hepatit B, eller riskpatient) skall infektionsjouren på Helsingborgs lasarett kontaktas för ställningstagande till postexpositionsprofylax (vaccination, booster och/eller immunoglobuliner). Då detta ska påbörjas inom 24-48 timmar kan handläggningen vanligen ske dagtid.
9. För Hepatit C finns inget postexpositionsprofylax.
(Smittorisik ca 1-3%)

Uppföljning

10. Medarbetaren ringer snarast Previa på telefon nummer 0771-23 00 00 för att boka uppföljning för provtagning. Uppge Previa Ängelholm och att det gäller stickskada.
11. Ansvarig läkare bevakar provsvar på både medarbetare och indexpatient.

Rapportering

12. Medarbetaren rapporterar en avvikelse i AvIC. Närmaste chef och medarbetare fyller därefter gemensamt i blankett ”Anmälan arbetskada” till Försäkringskassan som finns i AvIC. Ifylld blankett undertecknas av medarbetare, närmaste chef och skyddsombud och skickas därefter till Försäkringskassan. Kopia till medarbetare, skyddsombud och till HR-avd som arkiverar i personalakten.

Dokumentation

13. Ansvarig läkare dikterar incident, vidtagna åtgärder och eventuella uppföljningar tex vaccination/provtagning i medarbetarens journal. Registrering i PASiS ska inte göras.

Visningsexempel 1: Stick- och/eller skärskador - PERSONAL

 Remiss Serologi / Virologi	Patient ID och Namn <input type="button" value="Rensa"/> <input type="button" value="Skriv ut"/>	
	Beställare, adress + Kund-kod:	
Klinisk mikrobiologi Jan Waldenströms gata 59 205 02 Malmö, Tel: 040-33 13 50	<input checked="" type="text" value="Enhetens MG-kod"/>	
	<input checked="" type="text" value="Personuppgifter - PERSONAL"/>	
	Betalningsansvarig om annan än beställare <input checked="" type="text"/>	Svarskopia till <input type="text"/>
	☐ Patient ID ej styrkt Provtagningsdatum <input checked="" type="text"/> Tid <input checked="" type="text"/> Provtagare RSID <input checked="" type="text"/>	
Remitterad av (namn i klartext) <input checked="" type="text"/>	Tillgängligt tel. nr <input checked="" type="text"/>	
Grunddiagnos, anamnes, frågeställning ☐ Immunsupprimerad ☐ Gravid ☐ Hälsokontroll		
<input checked="" type="text" value="Stick – skärskada hos personal på blodförorenat föremål från patient."/>		
Insjukningsdag: _____ Antiviral behandling: _____ ☐ Patienten har nyligen erhållit blodprodukter / gammaglobulin		
Klinisk mikrobiologi Sölvvegatan 23 221 85 Lund, Tel. 046-17 32 50	Antikroppspåvisning Ett SST-rör för analyser inom denna ruta	Viruspåvisning
	Bakterieserologi ☐ Borrelia ☐ Neuroborrelia (Likvor och Serum) ☐ Chlamydia pneumoniae ☐ Helicobacter pylori ☐ Legionella ☐ Mycoplasma pneumoniae ☐ Pertussis ☐ Toxoplasma ☐ _____	☐ Blåssekret, genitalprov ☐ Blåssekret ☐ Bronsköjvätska ☐ EDTA-plasma ☐ Faeces (burk) ☐ Likvor (Csv) ☐ Nasofarynxspirat ☐ Nasofarynx pinnprov ☐ Urin ☐ Ögonsekret ☐ _____ Önskad undersökning ☐ Adenovirus ☐ BK-virus ☐ Cytomegalovirus (CMV) ☐ Enterovirus
	Virusserologi ☐ Adenovirus* ☐ Influenza A & B - virus * ☐ TBE ☐ Cytomegalovirus (CMV) ☐ Infektion ☐ Bärarskap ☐ Epstein Barr-virus (EBV) ☐ Infektion ☐ Bärarskap ☐ Herpes simplex-virus (HSV) ☐ Infektion ☐ Bärarskap ☐ Morbillivirus ☐ Infektion ☐ Immunitet	Ett SST-rör för analyser inom denna ruta Screening ☒ Blodsmittescreening (HIV, hepatit B & C) ☐ Syfilis (lues) ☐ Screening av gravida (HIV, hepatit B, Syfilis, rubella-immunitet - om ej känd)
	Quantiferon Prov tas i specialrör. Förvaras och transporteras i rumstemperatur. Får ej kylas. Ej inkuberade prov skall vara på lab inom 16h från provtagning må-tors.	HIV ☐ HIV screeningtest (anti-HIV och HIV-antigen)

Visningsexempel 2: Stick- och/eller skärskador – PATIENT

Klinisk mikrobiologi
Jan Waldenströms gata 59
205 02 Malmö, Tel. 040-33 13 50

Remiss Serologi / Virologi

Patient ID och Namn

Rensa
Skriv ut

Beställare, adress + Kund-kod:

Enhetens MG-kod

Patient ID ej styrkt

Provtagningsdatum	Tid	Provtagare RSID
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]

Betalningsansvarig om annan än beställare

Remitterad av (namn i klartext)

Svarskopia till

Tillgängligt tel. nr

Grunddiagnos, anamnes, frågeställning Immunsupprimerad Gravid Hälsokontroll

Personal utsatt för stick-skärskada på blodförorenat föremål från patient – "index"

Insjukningsdag: Antiviral behandling: Patienten har nyligen erhållit blodprodukter / gammaglobulin

Antikroppspåvisning	Viruspåvisning	Ett SST-rör för analyser inom denna ruta
<p>Ett SST-rör för analyser inom denna ruta</p> <p>Bakterieserologi</p> <p>☐ Borrelia</p> <p>☐ Neuroborrelia (Likvor och Serum)</p> <p>☐ Chlamydomphila pneumoniae</p> <p>☐ Helicobacter pylori</p> <p>☐ Legionella</p> <p>☐ Mycoplasma pneumoniae</p> <p>☐ Pertussis</p> <p>☐ Toxoplasma</p> <p>☐ [Redacted]</p> <p>Quantiferon</p> <p style="font-size: 7px;">Prov tas i specialrör. Förvaras och transporteras i rumstemperatur. Får ej kylas. Ej inkuberade prov skall vara på lab inom 16h från provtagning må-tors.</p>	<p>Viruspåvisning</p> <p>☐ Blåssekret, genitalprov</p> <p>☐ Blåssekret</p> <p>☐ Bronskölvätska</p> <p>☐ EDTA-plasma</p> <p>☐ Faeces (burk)</p> <p>☐ Likvor (Csv)</p> <p>☐ Nasofarynxaspirat</p> <p>☐ Nasofarynx pinnprov</p> <p>☐ Urin</p> <p>☐ Ögonsekret</p> <p>☐ [Redacted]</p> <p>Önskad undersökning</p> <p>☐ Adenovirus</p> <p>☐ BK-virus</p> <p>☐ Cytomegalovirus (CMV)</p> <p>☐ Enterovirus</p>	<p>Ett SST-rör för analyser inom denna ruta</p> <p>Screening</p> <p>☒ Blodsmittescreening (HIV, hepatit B & C)</p> <p>☐ Syfilis (lues)</p> <p>☐ Screening av gravida (HIV, hepatit B, Syfilis, rubella-immunitet - om ej känd)</p> <p>HIV</p> <p>☐ HIV screeningtest (anti-HIV och HIV-antigen)</p> <p>Hepatit</p> <p>Hepatit A</p> <p>☐ IgM (aktuell infektion)</p> <p>☐ IgG (vaccination/immunitet)</p> <p>Hepatit B</p> <p>☐ HBsAg (infektion)</p> <p>☐ Anti-HBc</p> <p>☐ Anti-HBs (vaccination)</p>

Klinisk mikrobiologi
Sölvegatan 23
ZZ1 85 Lund, Tel. 046-17 32 50